

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 86.485 van 3 april 2000

A. 69.459/VI-13.281

In zake : **LITT** Chantal

Leuvensesteenweg 8
3191 Hever-Boortmeerbeek,

tegen :

de stad Brussel,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean-Paul LAGASSE, advocaat,
de Jamblinne de Meuxplaats 41
1030 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 21 juni 1996 ingediende verzoekschrift, waarbij Chantal LITT de nietigverklaring vordert van "het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de stad Brussel, waarover beraadslaagd is in de vergadering van 25-04-96 en dat erin bestaat (haar) met ingang van 1 mei 1996 terug te plaatsen in haar vorige graad van tijdelijk schoonmaakster in hetzelfde departement";

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van mevr. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingschef bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 31 augustus 1999 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 21 februari 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 15 maart 2000;

Gehoord het verslag van de heer HANSE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van verzoekster en van Mr. LAGASSE, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevr. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de feiten die dienstig zijn voor het onderzoek van het verzoekschrift als volgt luiden :

1. Op 26 maart 1993 wordt Chantal LITT met ingang van 24 december 1992 benoemd tot tijdelijk schoonmaakster bij het departement Openbaar Onderwijs van de stad Brussel.

2. Op 22 juni 1995 wordt zij toegelaten tot de proeftijd als conciërge (grote school) bij het genoemde departement, met ingang van 1 februari 1995.

3. Op 14 september 1995 verzoekt de directeur-generaal van de afdeling personeel van het departement Openbaar Onderwijs, Monique VERREPT, de directrice van de school waaronder verzoekster ressorteert, een voorstel te doen tot definitieve benoeming, tot verlenging van de proeftijd of tot terugplaatsing in haar vroegere graad, aangezien de proeftijd van laatstgenoemde net is afgelopen.

4. In een brief van 23 november 1995 doet de directeur van het ITBPIG, A. POELS, bij de directrice van de kleuterschool DACHSBECK, mevr. LEMMENS, zijn beklag over het door verzoekster verrichte werk.

5. Op 12 december 1995 maakt de kleuterschoolinspectrice, mevr. KAHN, een negatief verslag over verzoeksters gedrag gedurende de proeftijd. Zij besluit als volgt :

- " Om al deze redenen lijkt het mij onmogelijk thans de benoeming voor te dragen van mevrouw LITT.
Van haar wordt bovendien ernstige zelfkritiek verwacht.
Een verlenging van de proeftijd is noodzakelijk alvorens een van de statutaire maatregelen voor te stellen."

6. Op 29 december 1995 maakt mevrouw VERREPT, directeur-generaal van het Openbaar Onderwijs, ter attentie van de directeur-generaal van het departement personeel het volgende verslag op :

- " Onderwerp : Voorstel om de proeftijd van mevr. Chantal LITT, conciërge grote school, bij wijze van uitzondering te verlengen voor een periode van drie maanden;

Na het onderzoek dat is ingesteld bij de directies van scholen die de lokalen bezetten van het scholencomplex gelegen aan de Blaesstraat-Visitandinenstraat, blijkt het thans onmogelijk om voor mevr. LITT een voorstel van definitieve maatregel te formuleren.

Het voorbije gedeelte van haar proeftijd is gedaan gedurende een overgangsperiode met veranderingen van directies en wijzigingen in de bezetting van de lokalen die deel uitmaken van de school waarvoor zij conciërge is.

Er zij bovendien op gewezen dat het nieuwe reglement van de conciërges (in werking getreden met ingang van één september 1995) hier, zoals in andere instellingen, echt een aanpassing heeft geverg.

De zeer recente rechtzettingen met de betrokkene hebben hun vruchten nog niet kunnen afwerpen, daar mevr. LITT gedurende verscheidene weken "afwezig" was als gevolg van een gezondheidsprobleem waar ze sterk onder lijkt te hebben geleden.

Ik ben dus zo vrij u te verzoeken om mevr. LITT bij wijze van uitzondering een verlenging van haar proeftijd toe te staan voor een duur van drie maanden."

7. Op 19 januari 1996 maakt inspectrice KAHN een nieuw verslag op ter attentie van mevr. VERREPT, waarin onder meer het volgende staat te lezen :

- " Als gevolg van mijn verschillende verslagen en inlichtingen, heeft de heer SYMOENS mevr. LITT en de heer DE VOGEL opgeroepen om op

maandag 15 januari 1996 laatstleden in mijn aanwezigheid en in die van mevrouw IMMEZOUT te verschijnen.

Tijdens dit onderhoud heeft de heer SYMOENS :

- de regels in herinnering gebracht met betrekking tot zowel de taken van de conciërge als haar betrekkingen met de directie en de hiërarchie;
- erop gewezen dat een verlenging van de proeftijd met drie maanden werd toegestaan aan mevrouw LITT, dat het ging om een laatste kans alvorens ze weer als schoonmaakster werd tewerkgesteld en dat ernstige zelfkritiek aan de orde was;
- de heer DE VOGEL op de hoogte gebracht van zijn mutatie de dag zelf naar het lyceum Jacqmain, om elk nieuw probleem in de kleuterschool Dachsbeck te voorkomen.

Bij die mededeling heeft de heer DE VOGEL zijn ontslag willen indienen. De heer SYMOENS heeft hem voorgesteld na te denken over de implicaties van zo'n in alle haast genomen beslissing. (Aangevoerde redenen : claustrofobie - sedert lang geuite wens om naar de dienst Groene Ruimten te gaan...) Mevrouw LITT, van haar kant, heeft zich hoofdzakelijk bekommerd om haar rechten.
(...)

's Anderendaags 16 januari vond mevrouw LEMMENS bij haar aankomst een brief van mevrouw LITT waarin deze haar meedeelde dat ze verlof nam voor die dag(...).

Woensdagmorgen 17 januari laatstleden werden twee geneeskundige verklaringen neergelegd op het bureau van de directie, die van mevrouw LITT dekte de periode van 16 tot 31 januari, die van de heer DE VOGEL de periode van 16 tot 26 januari.

Uit die chronologische volgorde kan worden opgemaakt welke opvatting mevrouw LITT en de heer DE VOGEL hebben over wat goede samenwerking is."

8. Op 26 januari 1996 maakt mevrouw VERREPT ter attentie van de schepen van Openbaar Onderwijs het volgende verslag op :

" Onderwerp : Afsluiting van de proeftijdperiode in het ambt van conciërge van mevrouw Chantal LITT, conciërge van het schoolgebouwencomplex, gelegen aan de Blaesstraat. (Kleuterschool van het Dachsbecklyceum - lagere school Cateau - ITBPIG - Gemeentelijk kinderdagverblijf).

Mevrouw Chantal LITT is met ingang van 01-02-1995 benoemd tot conciërge op proef.

Sedert het begin van het schooljaar 95 is over haar weinig behulpzaam gedrag meermaals klacht ingediend gevolgd door terechtwijzingen door mevr. LEMMENS, directrice van de kleuterschool en door mevr. KAHN, inspectrice.

Ik heb mevr. LITT persoonlijk opgeroepen op 24-11-95 om haar in kennis te stellen van mijn misnoegen en haar in haar eigen belang te verzoeken haar

plichten als conciërge ter harte te nemen en zich erop toe te leggen perfect samen te werken met haar directie.

Tijdens het telefonisch onderhoud waarin ik haar verzocht zich met haar partner maandag 15-01-96 aan te melden bij de heer SYMOENS, heeft mevr. LITT opgemerkt dat zij tevreden was haar functie op 16-01-96 weer op te nemen , in goede gezondheid... (na meer dan 7 weken afwezigheid om gezondheidsredenen, na mijn terechtwijzing van 24-11-95).

De heer SYMOENS heeft haar nogmaals gewezen op de voordien gedane aanbevelingen en haar medegedeeld dat eind december 95 een verlenging van haar proeftijd was aangevraagd. Mevr. LITT heeft haar ontgoocheling niet kunnen verhullen en was bovendien verontwaardigd toen ze vernam dat een niet echt gunstig driemaandelijks verslag (waarin onder andere feiten worden vermeld die mijn oproeping van 24-11-95 hadden gemotiveerd) was opgemaakt over haar in december 95, in plaats van het voorstel van definitieve benoeming waarom ze sedert september 95 langs verschillende wegen onafgebroken had verzocht.

Ik wijs er op dat ze geen kennis heeft kunnen nemen van dat tijdens haar afwezigheid opgemaakte verslag als gevolg van haar houding waarbij ze elk contact met de directie mijdt, zelfs tijdens haar afwezigheid op het werk om gezondheidsredenen. Ik had het willen vervangen door een gunstig eindverslag over de proeftijd na de aangevraagde verlenging!

Het gedrag van mevr. LITT na het onderhoud van 15-01-96 bij de heer SYMOENS, maakt duidelijk dat ze weigert (of onbekwaam is?) rekening te houden met de verstrekte raadgevingen en aanbevelingen, alsmede dat ze een weinig oprechte, zelfs achterbakse houding aanneemt in haar betrekkingen met de directie.

Gelet op het voorgaande en op de verslagen van mevr. KAHN, inspectrice van het kleuteronderwijs, en van de heer POELS, directeur van het ITBPIG, (bijgevoegd), waarvan de betrokkene kennis heeft genomen, zou ik u dank weten zonder verwijl de afsluiting van de proeftijd voor te stellen alsmede de onmiddellijke herplaatsing van mevr. Chantal LITT in haar vorige graad (van schoolschoonmaakster bij mijn departement)."

Verzoekster neemt kennis van dat verslag op 30 januari 1996 en verklaart dat ze het er niet mee eens is.

9. Op 27 februari 1996 wordt verzoekster ontvangen door schepen van Openbaar Onderwijs THIELEMANS.

10. In een brief van 8 maart 1996 vraagt de verwerende partij verzoekster of ze wenst te verschijnen voor het college van burgemeester en schepenen aan wie het verslag van 26 januari 1996 zal worden voorgelegd.

11. Op 15 maart 1996 vraagt verzoekster om te worden gehoord door het college.

12. Op 25 april 1996 verschijnt ze voor het college.

13. Dezelfde dag neemt het college een besluit dat onder meer als volgt luidt :

" Gelet op het ongunstige verslag dat is opgemaakt op 26 januari 1996 door het departement van Openbaar Onderwijs met het oog op de vaste benoeming van de betrokkene, en waarvan een afschrift als bijlage gaat;

Gehoord de uitleg van de betrokkene en haar raadsman op 25 april 1996;

Overwegende dat de verweermiddelen zorgvuldig zijn onderzocht;

Besluit, bij geheime stemming :

Artikel 1. - Mevr. Chantal LITT, conciërge (grote school) op proef bij het departement Openbaar Onderwijs, wordt teruggeplaatst in haar oude graad van tijdelijk schoonmaakster bij hetzelfde departement, met ingang van 1 mei 1996.

Artikel 2. - De wedde van de betrokkene wordt vastgesteld op (...)."

Het betreft de bestreden handeling, waarvan bij brief van 7 mei 1996 kennis is gegeven aan verzoekster.

Overwegende dat verzoekster een eerste middel ontleent aan "schending van het beginsel van behoorlijk bestuur, onder meer van het redelijkheidsbeginsel, machtsoverschrijding"; dat ze erop wijst dat ze "in 4 jaar dienst nooit is tekortgeschoten", "dat ze alle vereiste kwaliteiten heeft om de betrekking definitief te bekleden", dat de grief luidens welke ze "niet voldoende tot medewerking bereid was ten aanzien van de directrice van haar onderwijsinstelling, mevrouw LEMMENS", niet gestaafd wordt door enig haar ter kennis gebracht stuk of verslag; dat ze in haar wederantwoord stelt dat ze het bewijs van haar "goede en trouwe diensten" wil zien in een document dat is opgemaakt door mevrouw RYCKEWAERT, directrice van de school gedurende de "officiële proeftijdperiode (februari tot augustus 1995)" en in de getuigenis van ouders van leerlingen;

Overwegende dat de verwerende partij in haar antwoord stelt dat de bestreden handeling gegrond is op het ongunstige verslag van 26 januari 1996, terwijl het administratief dossier bovendien talrijke verslagen bevat die de gebreken van verzoekster in het licht stellen;

Overwegende dat verzoekster een tweede middel ontleent aan "schending van artikel 6 van het reglement van de conciërges van de para- en postscolaire schoolinstellingen, goedgekeurd door de gemeenteraad van de stad Brussel van 10/04/95"; dat ze wijst op verscheidene tekortkomingen, te weten dat de proeftijd had moeten worden afgesloten binnen een termijn van 6 maanden, te weten op 1 augustus 1995, dat driemaandelijkse verslagen hadden moeten worden opgemaakt door haar dienstchef, dat de beslissing om de proeftijd te verlengen had moeten worden goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen en meegedeeld aan verzoekster en dat de beslissing om al dan niet te benoemen had moeten worden genomen binnen twee maanden na afloop van de proeftijd; dat ze erover klaagt nooit kennis te hebben kunnen nemen van enig verslag over haar wijze van dienstvervulling gedurende het verloop van haar proeftijd en haar recht om beroep in te stellen tegen een eventuele ongunstige inhoud van die verslagen niet heeft kunnen uitoefenen;

Overwegende dat de verwerende partij in hoofdzaak antwoordt dat het verlopen van een bepaalde termijn tussen het einde van de proeftijd en de definitieve beslissing onvermijdelijk is, aangezien de regelgeving voorschrijft dat een verslag moet worden opgemaakt over elk van de personeelsleden op proef en dat het personeelslid op proef op eigen verzoek kan worden gehoord alvorens de overheid uitspraak doet; dat zij erop wijst dat een personeelslid op proef die hoedanigheid behoudt zolang het niet is benoemd of ontslagen, zelfs indien het personeelslid langer dan de gestelde termijn op proef blijft in dat ambt en dat geen enkele bepaling van het reglement van de conciërges voorschrijft dat het personeelslid op proef, reeds de dag na afloop van de proeftijd automatisch aanspraak zou moeten kunnen maken op een vaste benoeming of recht zou hebben op zulk een vaste benoeming; dat ze voorts zegt dat verzoekster kennis heeft kunnen nemen van de verslagen betreffende haar proeftijd, dat ze daartegen niet het minste beroep heeft ingesteld en dat ze is gehoord door het schepencollege;

Overwegende dat verzoekster een derde middel ontleent aan "schending van het algemeen beginsel van behoorlijk beheer"; dat naar haar mening, het college van burgemeester en schepenen, door eerst op 25 april 1996 uitspraak te doen, terwijl haar proeftijd op 1 augustus 1995 was afgelopen, naast verzoeksters individueel belang, het algemeen belang heeft geschaad ;

Overwegende dat de verwerende partij in hoofdzaak antwoordt dat het haar niet duidelijk is in welk opzicht de vertraging als gevolg van het streven naar de inachtneming van verzoeksters rechten (verslagen, kennisgeving van de verslagen, oproeping en horen van verzoekster)" het algemeen belang of dat van verzoekster zou hebben geschaad;

Overwegende wat de drie middelen samen betreft, dat er in de eerste plaats op gewezen dient te worden dat het "reglement van de conciërges van de para- en postscolaire schoolinstellingen, waarvan verzoekster de schending aanvoert in haar tweede middel, eerst op 10 april 1995 is goedgekeurd door de gemeenteraad van de stad Brussel en dat het volgens mevrouw VERREPT in haar voormelde verslag van 29 december 1995, eerst in werking is getreden op 1 september 1995; dat er aldus moeilijk van kan worden uitgegaan dat het van toepassing kon zijn op verzoeksters proeftijd die reeds op 1 februari 1995 was begonnen; dat zodoende de voordien bestaande regeling van toepassing was, namelijk het "Algemeen stadsambtenarenreglement", vastgesteld door de gemeenteraad op 27 juni 1966, waarvan de relevante bepalingen in dit geval overigens erg weinig blijken te verschillen van die van het "Reglement van de conciërges" van 10 april 1995;

Overwegende dat dit reeds bestaande reglement van 27 juni 1966 onder meer als volgt luidt :

" Art. 26 - § 1 : De duur van de stage wordt vastgesteld op één jaar voor de graden van niveau A, op negen maanden voor de graden van de niveaus B en C en op zes maanden voor de graden van de niveaus D en E.
De stage kan verlengd worden voor een duurtijd gelijk aan haar oorspronkelijke duur.

Art. 27 : Voor de berekening van de duur van de in niveaus B, C, D, E volbrachte stage, worden de afwezigheden niet meegerekend die, in één of meerdere malen, vijftien dagen overschrijden, zelfs indien de stagiair tijdens deze afwezigheden in de stand van dienstactiviteit is gebleven.
(...)

Art. 28 : De bekwaamheid van de stagiair en van de tijdelijke beambte bedoeld in voorafgaand artikel wordt beoordeeld door de overheid die tot benoemen bevoegd is.
De stagiair krijgt inzage van de verslagen over zijn activiteit. Hij kan tegen de besluiten ervan bij de benoemende overheid schriftelijk in beroep gaan. (...)

Art. 32 : De vaste benoeming of de afdanking kan slechts volgens uit een stellige beslissing van het tot benoemen bevoegde gezag.

Deze beslissing moet evenwel genomen worden binnen de twee maanden nadat de stage ervan verstreken is."

Overwegende dat uit de door de verwerende partij overgelegde stukken blijkt dat de graad van conciërge (grote school) in rang 40 is gerangschikt; dat die graad dus ressorteert onder de niveaus D en E waarin het hierboven aangehaalde reglement voorziet; dat verzoeksters proeftijd bijgevolg normaal zes maanden behoorde te duren, wat door geen van de partijen wordt tegengesproken;

Overwegende dat niet wordt aangevoerd dat besloten zou zijn tot een verlenging van verzoeksters proeftijd; dat daaruit volgt dat die proeftijd, die is ingegaan op 1 februari 1995, op 31 juli 1995 zou eindigen; dat de verwerende partij er evenwel op wijst dat "wegens de schorsing van de proeftijd tussen 4 juli en 15 augustus 1995, de proeftijd van zes maanden eindigde op 11 september 1995"; dat de beslissing tot vaste benoeming of tot ontslag, in die context, uiterlijk 11 november 1995 behoorde te worden genomen;

Overwegende dat reeds op 14 september 1995 aan de dienstchef onder wiens gezag verzoekster haar proeftijd doormaakte, was gevraagd een voorstel te doen tot vaste benoeming, tot verlenging van de proeftijd of tot terugplaatsing in de vorige graad;

Overwegende dat het zich laat aanzien dat het eindverslag over de proeftijd eerst is opgemaakt op 26 januari 1996 en dat de kritiek op het gedrag van verzoekster eerst geleverd wordt na de datum waarop de beslissing over het al dan niet slagen voor de proeftijd uiterlijk had moeten worden genomen;

Overwegende dat een eindverslag over de proeftijd betrekking moet hebben op het gedrag van het personeelslid op proef gedurende de proefperiode; dat niet kan worden aanvaard dat de overheid die gemachtigd is om uitspraak te doen over de verdiensten tijdens de proeftijd, de bijkomende termijnen, die ze zichzelf toekent niettegenstaande het bepaalde in haar eigen reglement, aangrijpt om eventuele nalatigheden te herstellen en ongunstige gegevens in te zamelen die een vorige beoordeling tegenspreken; dat de verwerende partij, door te verwijzen naar tekortkomingen die eerst zijn gebleken na de einddatum van de proeftijd, en zelfs na de datum waarop de beslissing omtrent het al dan niet slagen voor de proeftijd had moeten worden genomen, de in het middel aangevoerde bepalingen en beginselen heeft geschonden,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de stad Brussel, waarover is beraadslaagd in de vergadering van 25 april 1996, waarbij Chantal LITT, conciërge (grote school) op proef bij het departement Openbaar Onderwijs met ingang van 1 mei 1996, teruggeplaatst wordt in haar vroegere graad van tijdelijk schoonmaakster in hetzelfde departement.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op drie april tweeduizend door :

de HH. GEUS, kamervoorzitter,
 HANSE, staatsraad,
 LEWALLE, staatsraad,
 HARMEL, griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

J.-Cl. GEUS.

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**